

Intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) kopumu izmantošana ES uzņēmumos 2014.– 2015. gadā

Kopsavilkums

Šajā pētījumā aplūkoti ES uzņēmumi, kas vieniem un tiem pašiem produktiem laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam vienlaikus izmanto dažāda veida IĪT. Paraugā ir iekļauti 63 286 uzņēmumi, kuriem kopumā ir 76 202 Eiropas patenti, 98 257 ES preču zīmju (ESPZ) un 21 676 reģistrētu Kopienas dizainparaugu (RKD). Šīs IĪT veido 48,2 % ⁽¹⁾ no kopējām IĪT, ko Eiropas Savienības (ES) uzņēmumi šajā periodā ir iesnieguši *EUIPO* un *EPO*.

No šajā izlasē iekļautajiem uzņēmumiem 8,3 % ir pieteikušies uz vairāk nekā vienu IĪT veidu. Šo uzņēmumu iesniegtās IĪT atbilst 35,7 % no visām paraugā iekļautajām intelektuālā īpašuma tiesībām. No šiem uzņēmumiem šajā laikposmā 1 % pieteicās uz visām trim IĪT (patentiem, preču zīmēm un reģistrētiem dizainparaugiem). Tas atbilst 16,8 % no visām IĪT, ko izlasē iekļautie uzņēmumi reģistrējuši *EUIPO* un *EPO*. Šie skaitļi liecina, ka IĪT ir ļoti lielā koncentrācijā.

Puse no kopējā reģistrēto dizainparaugu un patenti skaita pieder paraugā iekļautajiem uzņēmumiem. Turklāt 45 % dizainparaugu pieteikumu iesniedza uzņēmumi, kas arī iesniedza preču zīmes. Tomēr preču zīmju pieteikumi liecina par atšķirīgu modeli. Lielāko daļu preču zīmju (gandrīz 80 %) ir iesnieguši uzņēmumi, kas iesniedz tikai preču zīmes, bet ne dizainparaugus un patentes.

Patenti ir intelektuālā īpašuma tiesības, ko visbiežāk izmanto kopā ar citām tiesībām. Uzņēmumi, kas iesniedza gan preču zīmes, gan patentes, ir iesnieguši gandrīz 4 patentes par katru preču zīmi. Uzņēmumi, kas iesniedza gan dizainparaugus, gan patentes, ir iesnieguši 6,5 patentes par katru dizainparaugu. Attiecībā uz dizainparaugiem un preču zīmēm, ko iesniedza viens un tas pats uzņēmums, katram dizainparaugam ir 1,5 preču zīmes.

Vairāku IĪT uzņēmumiem ir spēcīga ekonomiskā ietekme, kas veido 31,9 % no nodarbinātības un 35,5 % no apgrozījuma paraugā. Uzņēmumi, kas iesniedza visu trīs veidu intelektuālā īpašuma tiesības, veido 14,1 % no nodarbinātības un 16 % no apgrozījuma.

Uzņēmumu lielums ir svarīgs. Jo lielāks ir uzņēmums, jo lielāka ir varbūtība, ka tas būs vairāku IĪT uzņēmums. Vairāk nekā 20 % lielo uzņēmumu ir iesnieguši vairāk nekā viena veida IĪT, salīdzinot ar tikai 7 % mazo un vidējo uzņēmumu (MVU). Vairāk nekā 64 % no visām lielo uzņēmumu iesniegtajām IĪT ir laiksakrītīgas salīdzinājumā ar 20 % no MVU iesniegtajām IĪT.

Pētījums liecina arī par ievērojamām atšķirībām starp nozarēm. Vienā galējā gadījumā 15 % uzņēmumu, kas darbojas “ražošanā un kalnrūpniecībā”, ir vairāku IĪT uzņēmumi, savukārt tikai 6 % uzņēmumu, kas darbojas “pakalpojumu, tirdzniecības un komunālo pakalpojumu” jomā, izmanto laiksakrītīgas IĪT. Tas nav pārsteidzoši, zinot, ka šajās nozarēs iesniedz salīdzinoši maz patenti.

⁽¹⁾ Konkrēti, tās veido 55,9 % no patentiem, 43,4 % no preču zīmēm un 49,2 % no dizainparaugiem.

IĪT kopumu izmantošana ES uzņēmos 2014.–
2015. gadā

2020. gada oktobris